

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

SKUPŠTINA CRNE GORE
n/r Predsjedniku Andriji Mandiću

PRIMLJENO	22.04.	2024. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	19-4/24-1	
VEZA:		
EPA:	217 XXVIII	
SKRACENICA:		PRILOG

Poštovani,

Shodno članu 93 stav 1 Ustava Crne Gore i člana 130 Poslovnika Skupštine Crne Gore, **podnosim Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fondu rada** ("Službeni list Crne Gore", br. 080/20 od 04.08.2020) radi stavljanja u skupštinsku proceduru.

U Podgorici, 22.04.2024. godine.

Predlagači:

Sladana Kaluđerović

Sladana Kaluđerović

Bogdan Božović

Bogdan Božović

Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fondu rada

Član 1

U Zakonu o fondu rada ("Službeni list Crne Gore", br. 080/20 od 04.08.2020) član 1 mijenja se i glasi:

"Ovim zakonom uređuje se postupak za ostvarivanje prava zaposlenog na isplatu neisplaćenih potraživanja po osnovu prestanka radnog odnosa kod poslodavca nad kojim je pokrenut stečajni postupak, kod poslodavca koji je insolventan ili je prestao da postoji, ako nijesu isplaćena u skladu sa posebnim propisom, prava na uplatu neuplaćenih doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za period radnog staža koji nedostaje zaposlenima kao uslov za ostvarivanje prava na penziju u slučajevima kada je njihov poslodavac prestao da postoji ili je insolventan, način i djelokrug Fonda rada (u daljem tekstu: Fond), finansiranje Fonda, kao i druga pitanja od značaja za rad Fonda."

Član 2

U članu 2 stav 3 poslije alineje 2 dodaje se nova alineja koje glasi:

" - obezbjeđuje uplatu neuplaćenih doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za period radnog staža koji nedostaje zaposlenima kao uslov za ostvarivanje prava na penziju kada je njihov poslodavac prestao da postoji ili je insolventan;"

U stavu 3 poslije alineje 3 dodaje se nova alineja koja glasi:

" - vodi postupak i donosi odluku o ostvarivanju prava na uplatu neuplaćenih doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za period radnog staža koji nedostaje zaposlenima kao uslov za ostvarivanje prava na penziju kada je njihov poslodavac prestao da postoji ili je insolventan;"

Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

"Osnovicu za uplatu doprinosa iz stava 3 ovog člana čini minimalna zarada u Crnoj Gori utvrđena na dan podnošenja zahtjeva Fondu."

Član 3

U članu 10 stav 1 alineja 7 mijenja se i glasi:

" - odlučuje o ostvarivanju prava iz člana 2 stav 3 alineja 2 i 3 ovog zakona;"

Član 4

Član 15 mijenja se i glasi:

"Zahtjev za pokretanje postupka za ostvarivanje prava iz člana 2 stav 3 alineja 2 i 3 ovog zakona (u daljem tekstu: zahtjev) podnosi zaposleni.

Zahtjev za ostvarivanje prava zaposlenog na isplatu neisplaćenih potraživanja po osnovu prestanka radnog odnosa kod poslodavca nad kojim je pokrenut stečajni postupak podnosi se

Fondu u roku od 90 dana od dana donošenja zaključka o listi utvrđenih i osporenih potraživanja postupka.

Zahtjev za ostvarivanje prava zaposlenog na isplatu neisplaćenih potraživanja po osnovu prestanka radnog odnosa kod poslodavca nad koji je insolventan ili je prestao da postoji podnosi se Fondu u roku od 90 dana od dana nastupanja insolventnosti poslodavca ili dana njegovog prestanka.

Zahtjev za uplatu neuplaćenih doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje licima koja su stekla uslov za penziju, u slučajevima kada je njihov poslodavac prestao da postoji ili je insolventan ili je nad njim pokrenut stečajni postupak, podnosi se Fondu u roku od 90 dana od dana sticanja uslova za odlazak u penziju.

Član 5

Član 16 mijenja se i glasi:

“Uz zahtjev zaposleni dostavlja:

- ugovor o radu, odnosno drugi akt o zasnivanju radnog odnosa zaposlenog;
- akt kojim je zaposlenom prestao radni odnos;
- akt kojim je utvrđeno potraživanje iz člana 2 stav 3 alienja 2 ovog zakona, izdat od strane nadležnog suda;
- dokaz da zaposlenom nijesu isplaćena potraživanja u cjelosti ili djelimično, izdat od strane nadležnog suda ili stečajnog upravnika.

Uz zahtjev za ostvarivanje prava na uplatu neuplaćenih doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposleni dostavlja:

- dokaz o ispunjavanju uslova za ostvarivanje prava na penziju, izdat od strane Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore;
- dokaz da zaposlenom nijesu uplaćeni doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje, izdat od strane Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore.

Ako uz zahtjev nijesu dostavljeni dokazi iz stava 1 i 2 ovog člana, zaposleni odnosno stečajni upravnik dužni su da na zahtjev Fonda u roku od 15 dana, dostave tražene dokaze, kao i druge podatke koji su od značaja za donošenje rješenja o ostvarivanju prava.”.

Član 6

Član 17 mijenja se i glasi:

“Ako zaposleni ne podnese zahtjev u roku iz člana 15 stav 2 i 3 ovog zakona ili ako ne dostavi dokaze iz člana 16 stav 1 i 2 ovog zakona, odnosno ne izvrši dopunu dokaza u roku iz člana 16 stav 3 ovog zakona, direktor Fonda će donijeti rješenje o odbijanju zahtjeva.”.

Član 7

U članu 18 stav 1 poslije riječi i broja: „alineja 2“ dodaju se slovo i broj: „i 3“.

U stavu 1 alineja 2 riječi: „na potraživanje“ brišu se.

Član 8

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Obrazloženje

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o fondu rada sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojom je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJA ZAKONA

Zakon o fondu rada ("Službeni list Crne Gore", br. 080/20 od 04.08.2020) donijela je Skupština Crne Gore 27. jula 2020. godine, i isti je u primjeni počev od 12. avgusta 2020. godine.

Tim zakonom uređena je zaštita zaposlenih u slučaju stečajnog postupka i to na način što je predviđeno osnivanje Fonda rada kao garantne institucije za ostvarivanje prava na isplatu neisplaćenih potraživanja zaposlenih kojima je radni odnos prestao zbog pokretanja stečajnog postupka kod vlastodavca.

Donošenje Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o fondu rada uslovljeno je činjenicom da je u proteklom (tranzicionom) periodu određenom broju zaposlenih, koji su radili kod poslodavca nad kojim je pokrenut stečajni postupak, koji je insolventan ili je prestao da postoji, nijesu uplaćeni doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje. S tim u vezi, ističemo da je obaveza plaćanja predmetnih doprinosa padala na teret poslodavaca, kao i da je obaveza vršenja nadzora da li su predmetni doprinosi uplaćeni bila na ovlaštenim državnim organima. Propustom državnih organa koji su vršili nadzor jedan broj zaposlenih je doveden u situaciju da ne može da ostvari pravo na penziju, jer im nijesu uplaćeni doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje za sve ostvarene godine radnog staža. Ovo se posebno odnosi na zaposlene čiji je poslodavac prestao da postoji. Na taj način, ti zaposleni su, bez svoje krivice, uskraćeni da ostvare svoje pravo na penziju.

Imajući u vidu prednje, cijenimo da je obaveza države Crne Gore da obešteti zaposlene zbog propusta u radu njenih institucija, tako što će im posredstvom Fonda rada uplatiti neuplaćene doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje za period radnog staža koji nedostaje zaposlenima kao uslov za ostvarivanje prava na penziju.

Dakle, predloženim Zakonom o izmjeni i dopuni Zakona o fondu rada se na još potpuniji način uređuje zaštita zaposlenih, i to ne samo onih zaposlenih koji su radili kod poslodavca nad kojim je pokrenut stečajni postupak, već i zaposlenih koji su radili kod poslodavca koji je insolventan ili je prestao da postoji.

III USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Tekst ovog Zakona u saglasnosti je sa Evropskom socijalnom poveljom (revidiranom) kojom se štiti pravo radnika na zaštitu njihovih potraživanja u slučaju nesolventnosti poslodavaca.

IV PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva za uplatu neuplaćenih doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje obezbjeđivala bi se iz doprinosa od 0,20% koje izdvajaju poslodavci shodno Zakonu o fondu rada, a koja sredstva su u prethodnim godinama ostala neiskorišćena a što se da utvrditi iz tabelarnog pregleda prihoda, planiranog budžeta i rashoda Fonda rada za period od 01.01.2019. godine do 31.12.2023. godine, koji slijedi u nastavku. Naime, u pomenutom periodu razlika u korist prihoda iznosi 11.648.055,83 eura.

Godina	Planirani budžet	Prihodi	Rashodi
2019.	1.601.148,24€	1.604.101,25€	1.193.370,90€
2020.	1.745.830,53€	3.063.373,80€	690.451,11€
2021.	1.226.569,04€	3.311.280,04€	1.188.759,86€
2022.	1.490.559,43€	3.590.443,55€	1.312.084,35€
2023.	1.313.310,00€	4.798.869,65€	335.346,24€
Ukupno	7.377.417,24€	16.368.068,29€	4.720.012,46€